

17.08.2010/RE

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Satsninger som finansieres over ramme Strategi- og omstillingsmidler

---

Tilråding:

Styret ber rektor arbeide videre med retningslinjene for satsinger finansiert av Strategi- og omstillingsmidler på bakgrunn av styrets vurderinger og de kommentarene som fremkom på møtet.

---

1. Bakgrunn:

Intern fordeling av bevilgningsinntekter for 2010-2013

NTNU har ambisjoner om å være et ledende universitet. Dette krever vilje til fornyelse og omstilling, samtidig som vi tar vare på de gode fagmiljøene vi har i dag. Universitetets samfunnsoppdrag er utdanning, forskning, nyskaping og formidling. Virksomheten skal være drevet av langsiktige prioriteringer, også slike som er rettet inn mot spesielle satsinger. Samtidig må universitetet være i stand til å reagere på nye samfunnsmessige utfordringer og forskningspolitiske prioriteringer.

Det tas utgangspunkt i at NTNU i de nærmeste årene ikke regner med noen vesentlig endring i de økonomiske rammebetingelsene. Handlingsrom for strategiske prioriteringer må derfor skapes innenfor bevilgningen fra KD og gjennom eksterne inntekter. Det blir viktig å vurdere hvordan disse to finansieringskildene kan samvirke for å realisere strategiske satsinger.

NTNUs totale inntekter utgjorde i 2009 ca. 4,8 milliarder. Om lag tre fjerdedeler av inntektene kommer fra Kunnskapsdepartementet (KD), heretter kalt bevilgningsfinansiert virksomhet, forkortet BFV. Den siste fjerdedelen er stort sett inntekter fra andre som finansierer prosjektporteføljen vår, for det meste forskningsprosjekter, heretter kalt eksternfinansierte prosjekter/bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, forkortet BOA.

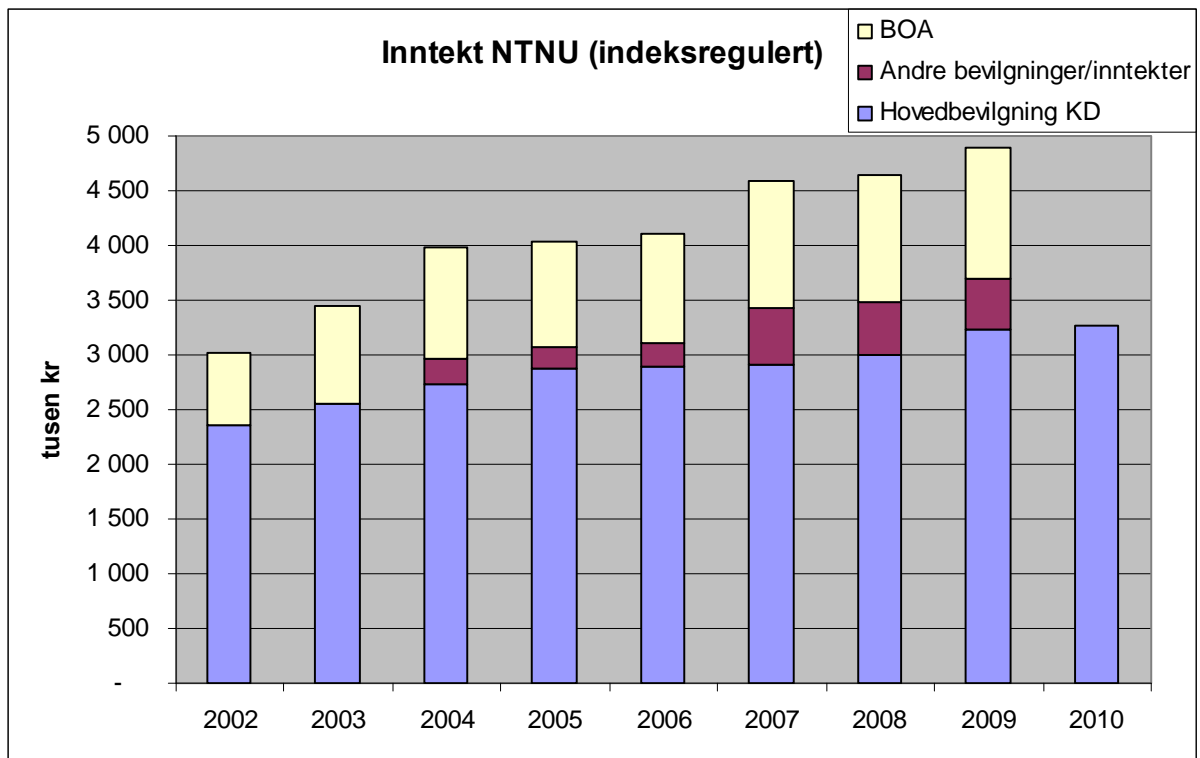
Omlag halvparten av BOA finansieres av Norges Forskningsråd (NFR). Resten kommer fra andre offentlige kilder, organisasjoner, privat næringsliv og fra EU. I NTNUs strategi er det en ambisjon å øke BOA. Inntektene fra BOA har i perioden 2002 -2009 blitt fordoblet.

Hovedbevilgningen fra KD økte fra 2002-2004 hovedsakelig på grunn av midler til kvalitetsreformen. I perioden 2005-2007 var det en realnedgang i bevilgningen, noe som

skyldes at vi fikk et kutt i basisbevilgning med krav om å redusere antall studieplasser. I tillegg fikk vi også et kutt (kalt hvileskjæret) fordi sektoren hadde store ubrukte bevilgninger. Hvileskjæret er senere tilbakeført og i 2009 fikk NTNU økt bevilgning for å øke antall studieplasser. I hele perioden har det vært en betydelig økning i antall stipendiatstillinger. Bevilgningen har økt med ca. 40 % i perioden 2002-2010 når man justerer for konsumprisindeksen.

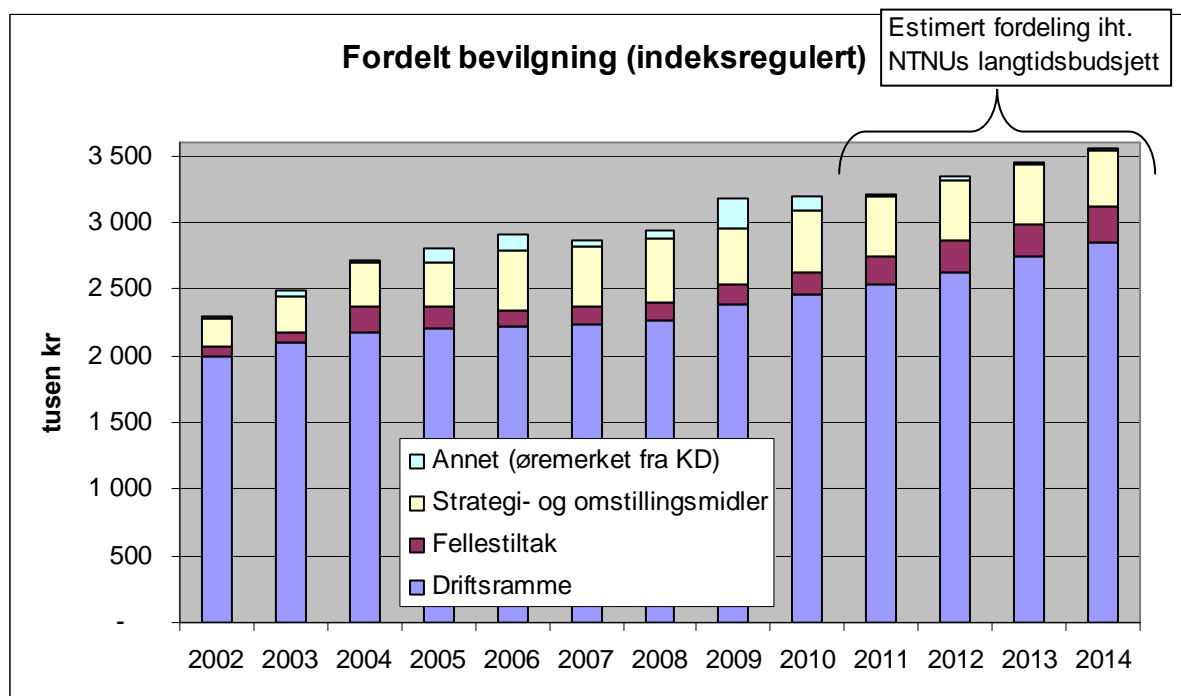
Utvikling i inntekt er vist i figur 1.

Figur 1: Utvikling i inntekt NTNU, indeksregulert (tusen kr)

Figur 2 viser hvordan utviklingen i NTNUs interne bevilgningsfordeling har vært og er planlagt fremover iht. langtidsbudsjettet ved NTNU.

Figur 2: Fordeling mellom rammene, indeksregulert (tusen kr)

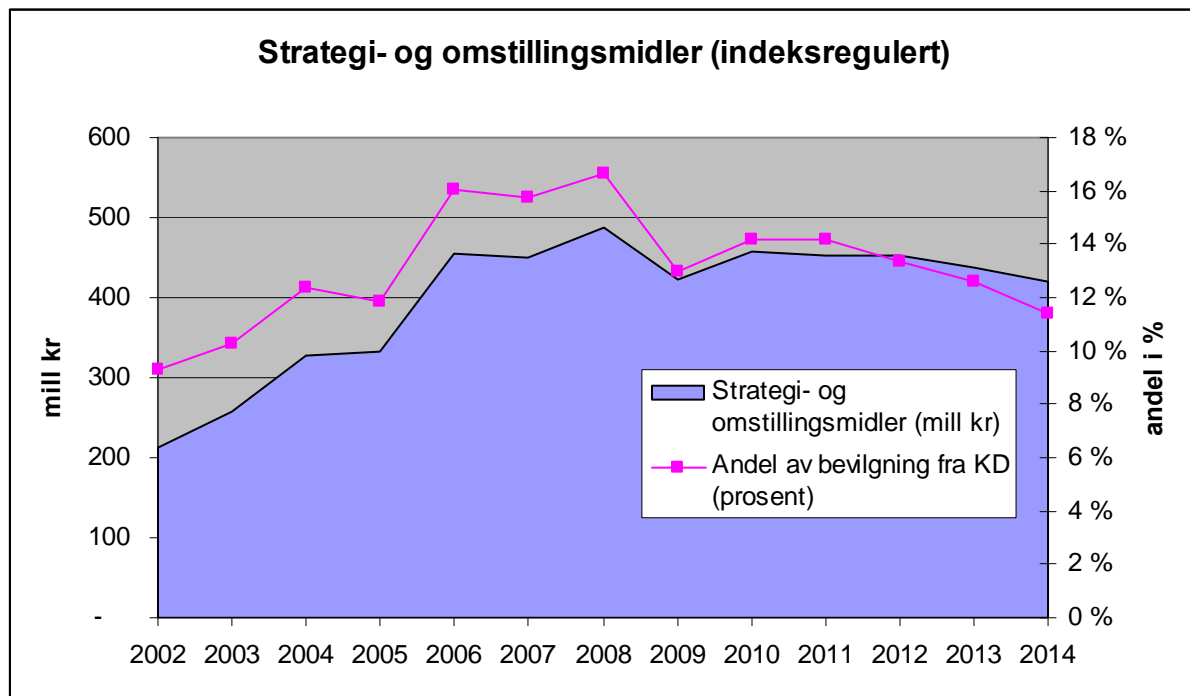
Nivået på, og forholdet mellom, de ulike rammene som er presentert i figur 2, har de senere årene vært til vurdering ved flere anledninger. Det er særlig balansen mellom strategi- og omstillingsmidler og ordinære driftsmidler til fakultetene som har vært diskutert. Styret besluttet f.o.m. 2009 å prioritere ordinær drift ved fakultet/institutt og byggetiltak, noe som er reflektert i langtidsbudsjettet for NTNU.

2. Strategi- og omstillingsmidler (SO-midler)

Rektor har et spesielt ansvar for å støtte opp under institusjonelle satsinger i *samarbeid med fagmiljøene*. Så vel rammebevilgningen til fakultetene og sentrale SO-midler finansierer faglige aktiviteter på i institutter og faggrupper. De midlene som bevilges over SO-rammen blir i hovedsak tildelt som et resultat av interne fagstrategiske prosesser og ofte etter en ekstern kvalitetsvurdering. Midler til vitenskapelig utstyr blir imidlertid tildelt etter søknad og vurdering basert på et sett av omforente kriterier, der fakultetenes egne prioriteringer blir tillagt stor vekt. Det er altså ikke slik at NTNU opptrer som et ”mini-forskningsråd”.

Strategi- og omstillingsmidler økte i perioden 2002-2010 med ca 100 %, fra om lag 200 mill til om lag 450 mill. Denne økningen skyldes i all hovedsak oppbygging av NTNU Nanolab og HUNT, og bevilgning av øremerkede stipendiatstillinger fra KD. Nedgangen fra 2008 til 2009 (ca 100 mill) kom som følge av at investeringsperioden i NTNU Nanolab var over.

Figur 3: Utvikling i strategi- og omstillingsmidler

I perioden 2002-2008 gikk ca 50 % av den totale SO-potten til satsinger øremerket av KD, dvs. til rekrutteringsstillinger og til vitenskapelig utstyr. Det øvrige finansierte satsinger er vedtatt av NTNUs styre. For 2009 er andelen av øremerkede midler økt til hele 70 %. En oversikt over de satsingene som mottar støtte over SO-budsjettet er vist i vedlegg 1.

Det er i dag i hovedsak fire typer av *forskningsstrategiske* satsinger som finansieres over SO-midlene, ut over de øremerkede satsinger fra KD:

- Eksternt finansierte satsinger med krav om egenandel (SFF, SFI, FME, FUGE)
- Større NTNU-initierte strategiske satsinger som for eksempel HUNT og Nanolab
- Tematiske satsningsområder (TSO'er)
- Internasjonaliseringstiltak

Disse strategiske midlene benyttes på ulike måter. For eksempel får de tematiske satsningsområdene (<http://www.ntnu.no/forskning/satsingsomraader>) såkornmidler og stipendiatstillinger, FUGE får støtte for å ivareta servicebehovet ved Forskningsrådsfinansierte teknologiplatformer (teknisk / administrative tjenester) og stipendiatstillinger, og bevilgningen til NanoLab er i all hovedsak driftsmidler i tillegg til stipendiatstillinger. HUNT-bevilgningen går i dag til å dekke husleie, mens den tidligere også har bidratt til finansiering av undersøkelsen HUNT3. Felles for alle satsinger som mottar SO-midler er at de er fakultetsovergripende, vurderes å ha stor institusjonell betydning og krever en viss form for koordinering. En grundigere redegjørelse for de ulike tiltak som mottar bevilgninger over SO-midler finnes i vedlegg 2.

Eksternt finansierte satsninger med krav om egenandeler (SFF, SFI, FME, FUGE)

Det er et lederansvar å identifisere og legge til rette for utvikling av sterke fagmiljøer. En slik ønsket utvikling forutsetter normalt en langsiktig og forutsigbar basisfinansiering i kombinasjon med ekstern finansiering. Det er derfor et mål for NTNU å hevde seg i konkurransen om toppforskningsvirkemidler som SFF, SFI, FME (NFR), ERC (EU), og NCoE (NordForsk).

Typisk egeninnsats i slike sentra er vitenskapelig ansattes forskningstid og veiledning av MA-studenter og Phd-stipendiater. Ved NTNU bevilges det normalt også sentrale SO-midler i form av stipendiatstillinger og/eller kontantstøtte til Forskningsrådets toppforskningsvirkemidler SFF, SFI og FME. Se vedlegg 2 for detaljer.

Større interne satsninger

NTNUs teknisk-naturvitenskapelige hovedprofil forutsetter en betydelig innsats for å fornye og vedlikeholde infrastruktur. For å være i den internasjonale forskningsfronten og bli oppfattet som en attraktiv arbeidsplass for gode forskere, må vi kunne tilby en oppdatert og tilgjengelig infrastruktur. Innenfor de fleste fag er den teknologiske utviklingen stor og omløpstiden på utstyr tilsvarende lav. Det er derfor en erkjennelse at det kreves både nasjonalt og internasjonalt samarbeid og arbeidsdeling omkring vitenskapelig utstyr. NTNU deltar i ulike samarbeidskonstellasjoner, bl a omkring utstyr finansiert over NFRs infrastrukturprogram. På dette området er det behov som også må dekkes gjennom bruk av institusjonens egne strategiske midler. Eksempler på slike investeringer er NTNU Nanolab og HUNT biobank, som representerer store og tunge investeringer som krever tverrfakultært samarbeid.

Tematiske satsningsområder (TSO):

NTNU fikk ved opprettelsen i 1996 en særlig forpliktelse til å fremme tverrfaglighet. Som en operasjonalisering av dette vedtok styret i 1999 å etablere tematiske satsningsområder. NTNU har i dag 6 tematiske satsningsområder (<http://www.ntnu.no/forskning/satsingsomraader>) som er valgt ut fra våre strategiske prioriteringer, styrker og fortrinn. Flere av disse er innenfor nasjonalt prioriterte forskningstema.

Satsningsområdene ble evaluert i 2007. Evalueringen viste at det var et stykke igjen å gå før målsettingen som ble formulert ved etableringen var nådd. Det var likevel bred enighet om at TSO'ene har stort potensial for å bidra til å realisere NTNUs mål om tverrfaglighet. Styret vedtok derfor i august 2008 (styresak S- 54/08) å videreføre satsningsområdene tom. 2013.

Det har vært en forutsetning at områdene ikke fullt ut skal finansieres fra NTNU, men posisjonere seg i forhold til eksterne finansieringskilder. Midlene som satsningsområdene får over SO-budsjettet er såkornmidler og dekning av kostnader knyttet til koordinering, i tillegg til stipendiatstillinger.

Internasjonaliseringstiltak:

Samspill mellom fremragende forskere og forsknings- og utdanningsmiljøer internasjonalt er en forutsetning for faglig kvalitet og utvikling. Så også for NTNU. Den viktigste drivkraften og grunnpilaren i all internasjonal aktivitet er samarbeidet forsker til forsker, forskergruppe til forskergruppe. Slikt samarbeid utvikles normalt uavhengig av internasjonale, nasjonale og institusjonelle prioriteringer. Det er like fullt viktig for NTNU som institusjon å gjøre noen strategisk funderte valg mht internasjonalt samarbeid. For 2009 ble det derfor utviklet en internasjonal handlingsplan, som ble behandlet i Styret (O-sak 5/08, O-sak 20/08, S-sak 11/09). For 2009 ble 9 aksjoner valgt ut med et samlet budsjett på 13 millioner kroner, av disse kom 6 millioner fra SO-midlene mens de resterende 7 millionene var en forskuttering av resultatbaserte inntekter fra KD til innvilgede EU-prosjekter. Det arbeides med å utvikle en Internasjonal handlingsplan 2011-2013, koordinert med revisjonen av NTNUs strategi. Denne vil bli lagt fram for Styret i løpet av høsten 2010.

3. Satsninger over ramme Strategi- og omstillingsmidler der avtalt finansieringsperiode avsluttes de nærmeste årene

Styret inviteres her til å drøfte de problemstillinger som knytter seg til SO-tiltak der avtale om finansiering er tidsbegrenset. Felles for de fleste av disse er at inngåtte avtaler om ekstern finansiering og/eller sentral NTNU finansiering over SO-budsjettet utgår i kommende langtidsperiode (2011-2014).

Tabell 1: Oversikt over store strategiske satsninger der avtale om finansiering utgår i kommende langtidsperiode t

Satsninger	Vertsfakultet	Siste avtalte finansieringsår	NFR/år Mill kr	NTNU- SO/år Mill kr	Ant stipendiat og postdoc- stillinger knyttet til satsningen
HUNT - drift	DMF	2010		3,0	7
Nano – drift	NT	2010		9,5	11
BVV/NOTUR	IME			2,0	
Gunnerus og SeaLab	NT				
FUGE	NT	2011	10,0	7,0	12
SFF	DMF, IME, IVT	2012	30,0	5,0	9 ¹
Gassteknisk senter	IVT	2012		1,5	0
CENSES	HF	2013	?	0,5	2
SFI	DMF, IVT	2014	25-30	3,0	6 ²
Revita	VM	2015		5,3	
FME	AB	2017	?	0,5	2 ³
Total			≤ 70,0	37,3	

1 Gjelder SFF-sentra med NTNU som kontraktspart. For SFF-sentra der NTNU er partner er det i tillegg tildelt til sammen to stillinger.

2 Gjelder SFI-sentra der NTNU er kontraktspartner. I tillegg får SFI-sentra der NTNU er partner to stillinger hver (= 11 stillinger).

3 Gjelder FME der NTNU er kontraktspartner. I tillegg er NTNU deltaker i fem FME-sentra som er tildelt en stilling hver (=5 stillinger).

Vi er inne i en prosess for å vurdere eventuell videre finansiering av tiltak finansiert over SO-budsjettet. I den forbindelse drøftet rektor retningslinjer for finansiering av NTNUs strategiske satsninger, premisser for bruk av Strategi- og omstillingsmidler og den videre prosess for å vurdere eventuell videreføring og finansiering av strategiske satsinger med Dekanmøtet 05.10.2009. Dekanmøtet ga sin tilslutning til følgende retningslinjer for anvendelse av SO-midler:

”

- Bruk av SO-midler skal primært benyttes til å støtte opp under egne strategiske satsninger og til å sørge for raskere omstillingsprosesser i fagmiljøene. Midlene skal være klart begrenset i tid.
- Ingen SO-midler skal være av permanent karakter.
- Tildeling av SO-midler til satsninger som mottar finansiering fra Forskningsrådet er tidsbegrenset. Bortfall av eksterne midler vil normalt også medføre at SO-midler avsluttes.
- Det faglige og organisatoriske ansvaret for strategiske satsninger ligger på fakultetsnivået.
- Vertsfakultetene er ansvarlig for satsninger også etter at den eksterne finansieringen tar slutt. I god tid før finansieringsperioden går mot slutten, må det i regi av vertsfakultetet gjennomføres en intern vurdering som ser på det faglige og strategiske perspektivet samt hvordan virksomheten er organisert og finansiert. Dersom vertsfakultetet i samarbeid med fagmiljøet vurderer det slik at det blir nødvendig med overgangsordninger, må dette meddeles så tidlig at det kan tas hensyn til i budsjettprosessen.
- For satsninger med kun SO-finansiering (ingen NFR-finansiering), er det viktig at vurderinger av fremtidig drift evt. terminering blir initiert av vertsfakultetet på et tidlig stadium. Resultat av vurderingen må meddeles så tidlig at det kan tas hensyn til i budsjettprosessen.
- Resultat av vurderingen må være ferdig til budsjettprosessen starter for siste finansieringsår, dvs. ca 0,5 år før siste finansieringsår. ”

Retningslinjene legger det faglige hovedansvaret for strategiske satsninger til fakultetsnivået. For alle strategiske satsninger er det identifisert et vertsfakultet / en vertsdekan som har fått ansvar for å ivareta oppfølging og rapportere til rektor. Dette er en krevende modell for tverrfakultære satsninger, der deler av den faglige aktiviteten og personalressursene foregår ved institutter utenfor vertsdekanens myndighetsområde.

I brev av 09.02.10 ble fakultetene bedt om å evaluere de strategiske satsingene med finansiering over SO-budsjettet og vurdere eventuell fremtidig organisering og finansiering. Det ble pekt på at det er særlig viktig å komme raskt i gang med en vurdering av de satsingene hvor avtalt finansieringsperiode nærmer seg slutten. De fakulteter som har vertsansvar for strategiske satsinger finansiert med SO-midler der finansieringsavtale utgår i 2010 og 2011 (DMF, NT, IME) ble bedt om å presentere plan for prosess for evaluering innen 18.05.10 og

plan for eventuell videre finansiering i forbindelse med langtidsbudsjett 05.10.10. Det er en løpende dialog med de aktuelle fakultet om saken.

4. Prinsipper for finansiering av tidsbegrensede strategiske satsinger over SO-budsjettet

Styret inviteres til å drøfte prinsippene for finansiering av strategiske satsinger over SO-budsjettet for å gi retning til det videre arbeid med budsjettforslaget for 2011.

NTNU har ambisjoner om å være et tydelig forskningsuniversitet med høy kvalitet og sterke faggrupper i hele bredden. Vi skal legge til rette for å utvikle toppforskingsmiljøer der vi har potensial for det. NTNU har et særlig ansvar for å videreutvikle internasjonalt ledende posisjoner innenfor hovedprofilen og for å fremme tverrfaglig virksomhet for å oppfylle samfunnsoppdraget. Dette krever strategiske satsinger på fakultets- og institusjonsnivå. I en situasjon hvor vi ikke kan regne med vesentlig budsjettøkning tilsier det høy strategisk bevissthet og vilje til prioriteringer i hele organisasjonen. Sentrale Strategi- og omstillingsmidler spiller en viktig rolle i en slik sammenheng – i samspill med strategiske prioriteringer ved fakulteter og institutter og med eksterne inntekter. SO-midlene anses som et viktig virkemiddel for å realisere NTNUs strategi. Dagens rammebetingelser tilsier at finansiering fra SO-budsjettet må vurderes løpende. Vår evne til å støtte nye initiativ og fremme omstilling gjennom SO-midler forutsetter at sentral finansiering av dagens satsinger fases ut over tid, helt eller delvis.

For en gruppe tiltak vil bortfallet av ekstern finansiering erstattes av nye eksterntfinansierte tiltak med krav til egenfinansiering. Dette vil typisk gjelde SFF. For NTNUs 3 SFF er siste finansieringsår fra NFR 2012, det samme som siste avtalte finansieringsår over SO-midler. Forskningsrådet planlegger en ny runde SFF med finansiering fra 2013. Tilslag på nye runder toppforskingsmidler som SFF og SFI vil medføre nye krav om egenfinansiering fra NTNU. En mulig videreføring av FUGE-programmet gjennom en ny bioteknologisatsing i Forskningsrådet vil også kunne bety krav om egenandeler. Frihetsgraden ved en eventuell utfasing av finansiering over SO-potten for virkemidler med krav om egenfinansiering vil dermed i realiteten være svært begrenset.

Det er en betydelig utfordring for fakultetene å skulle ivareta og videreutvikle satsinger som har vært støttet med sentrale strategiske midler, samtidig som ekstern finansiering ofte også fases ut. Likevel er det et faktum at en videreføring av SO-finansiering reduserer mulighetene for å støtte nye initiativ. Selv om en holder fast på prinsippene om at denne finansieringen skal være tidsbegrenset og at fakultetene har ansvar for å videreutvikle satsningene gjennom innpassing i sin faglige virksomhet, kan det diskuteres om det er en god løsning å terminere SO-midlene *samtidig* som den eksterne finansieringen bortfaller. En noe forlenget sentral finansiering, eventuelt en avtalt gradvis nedtrapping, kan være en mulighet.

Enkelte forskningsstrategiske satsinger innebærer oppbygging av infrastruktur som medfører permanente driftsutgifter. Vedlikehold og videreutvikling av slike tiltak er spesielt krevende. I noen tilfelle vil brukerne være begrenset til et fakultet, mens andre tiltak vil utnyttes av flere fakultet eller hele institusjonen. *Styret inviteres til å diskutere prinsippene for finansiering av videreføring av slike tiltak spesielt.*

Videreutvikling av NTNUs strategi vil få konsekvenser for hvordan vi velger å anvende strategi- og omstillingsmidler og sikre oss et strategisk handlingsrom. *På kort sikt kan det likevel være aktuelt at styret gir signaler om hvilke typer tiltak det mener bør finansieres ved en frihetsgrad innenfor SO-rammen.* Videre vil styret i forbindelse med revisjon av Inntektsfordelingsmodellen (IFM) bli invitert til å drøfte omfanget av en sentral SO-ramme og mekanismer som gjør at fakultetene kan sikre seg strategisk handlingsrom. Endringer i IFM vil gjøres gjeldende for budsjettet for 2012.

Vedlegg 1:

Oversikt over strategi- og omstillingsmidler 2009-2014 (tusen kr)

STRATEGI- OG OMSTILLINGSMIDLER

Øremerket fra departementet

Kategori	Type	SO-prosjekter	Bev 2009	Bev 2010	2011	2012	2013	2014
Forskning	Strategi	Vitenskapelig utstyr	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Forskning	Strategi	Rekrutteringsstillinger	240 469	291 056	303 251	304 646	289 211	271 953
Forskning	Strategi	Kavliinstituttet	2 290	2 290	2 290	2 290	2 290	2 290
Formidling	Strategi	REVITA	3 000	-	-	-	-	-
IKT	Strategi	Gigacampus, nasjonalt program	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utdanning	Omstilling	Økning antall studieplasser lærerutdanningen	4 000	2 700	2 200	1 200	-	-
			275 759	322 046	333 741	334 136	317 501	300 243

NTNU-satsninger

Kategori	Type	SO-prosjekter	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forskning	Strategi	BVV, Drift, vedlikehold, kompetanse	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Forskning	Strategi	FUGE	7 000	7 000	7 000			
Forskning	Strategi	Gassteknisk senter	1 500	1 500	1 500	1 500		
Forskning	Strategi	SFF/SFI	8 000	8 000	8 000	8 000	3 000	3 000
Forskning	Strategi	SFF/SFI-finalister	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Forskning	Strategi	Notur	5 250					
Forskning	Strategi	Tematiske satsinger	16 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Forskning	Strategi	PRODEC	1 500					
Forskning	Strategi	Rektorpost	5 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Forskning	Strategi	Internasjonal handlingsplan	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Forskning	Omstilling	Hunt, delfinansiering	3 000	3 000				
Forskning	Omstilling	Nano, drift	8 000	9 500				
Forskning	Omstilling	Incentivmidler fakultet (store prosjekter og relasjoner)	1 250	2 500	2 500	2 500		
Nyskaping	Strategi	Nyskaping/næringsutvikling	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Nyskaping	Strategi	TTO	6 250	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Utdanning	Strategi	Rekruttering	7 200	6 200	6 200	6 200	6 200	6 200
Utdanning	Strategi	Utdanningsstrategiske tiltak	5 200	6 200	6 200	6 200	6 200	6 200
Utdanning	Omstilling	EVU lærerutdanning 6 stillinger	2 800	5 600				
Utdanning	Omstilling	Opptak 120 studenter DMF	1 470	1 470				
Formidling	Strategi	NTNU Alumni	2 000	2 000				
Formidling	Strategi	Jubileumsfeiring 2010	4 200	4 200				
Formidling	Strategi	Biennale landkampanje 2011	1 000	2 000				
Formidling	Strategi	Internasjonal profilering av NTNU	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Formidling	Strategi	REVITA	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300
IKT	Strategi	IKT	15 300	15 300	15 300	15 300	15 300	15 300
Personal-politi	Strategi	Likestilling	4 350	4 350	4 350	4 350	4 350	4 350
Annet	Omstilling	LØF 2010	4 000	4 000				
Annet	Strategi	Miljøutvalget	1 000					
Annet	Strategi	Rektors strategiske satsninger	12 610	19 100	34 771	44 064	53 778	53 778
			146 180	147 220	131 121	133 414	134 128	134 128

Total	421 939	469 266	464 862	467 550	451 629	434 371
--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Vedlegg 2:

Ramme strategi- og omstillingsmidler – bevilgninger til særskilte satsninger

Vitenskapelig utstyr

Gjennom årene har det eksistert ulike ordninger for investeringstilskudd til vitenskapelig utstyr. Frem til og med 2001 satte departementet av midler på det såkalte felleskapitlet (kap. 281) på statsbudsjettet, som så ble tildelt etter søknad. Fra 2002 ble midler fordelt til institusjonene over rammen, med øremerking for utstyr. Det året var tildelingen til NTNU 24 mill. kroner. I sitt budsjettvedtak for 2002 la styret ytterligere midler inn i ordningen, slik at samlet tildeling ble på om lag 31 mill. kroner. Departementet har senere ikke spesifisert/øremerket utstyrsmidler i tildelingen til NTNU, men universitetet har år for år satt av omkring 20–30 mill. til formålet på SO-budsjettet under posten (avansert) vitenskapelig utstyr. Midlene er så fordelt til enhetene etter en intern søknadsprosess.

Parallelt med NTNUs interne ordning har også Forskningsrådet tildelt midler til avansert vitenskapelig utstyr (AVIT). Størrelsen på den årlige potten har variert kraftig, og inntil 2009 ble midlene stort sett fordelt til institusjonene i forhold til deres størrelse og profil. Tildelinger innenfor den årlige rammen var altså nokså forutsigbare, og NTNU oppnådde vanligvis 20–25 % av de nasjonale tildelingene. I flere år ble søknadsprosessen for NTNUs egne utstyrsmidler og Forskningsrådets AVIT-ordning samkjørt, slik at et antall prosjekter ble gitt investeringsgaranti – enten finansiert av NFR eller av NTNU. År om annet kunne de totale utstyrsinvesteringene gjennom disse ordningene beløpe seg til 50–60 mill. kroner. I tillegg er det naturligvis investert i utstyr og infrastruktur i forbindelse med spesielle nasjonale og lokale satsinger – tungregnekapasitet, høyhastighetsnett, FUGE-plattformer, NanoLab, universitetssykehus og lignende.

I 2008 etablerte Forskningsrådet INFRASTRUKTUR-programmet, som en oppfølging av den nasjonale strategien for forskningsinfrastruktur, Verktøy for forskning. Programmet inneholder ulike virkemidler: storskala forskningsinfrastruktur (30–200 mill.), avansert vitenskapelig utstyr (2–30 mill.), e-infrastruktur, databaser og samlinger. Det representerer en åpen nasjonal konkurransearena med vekt på vitenskapelig kvalitet, strategisk betydning og arbeidsdeling/samarbeid. I 2009 ble det tildelt 480 mill. kroner gjennom programmet, og for 2010 er rammen for utlysning 400 mill.

I lys av Forskningsrådets satsing har NTNU gradvis tilpasset sin interne finansieringsordning. Rektor har blant annet sett det som viktig å kunne støtte utstyr for forskning, undervisning og arkitektonisk og kunstnerisk utvikling som ikke har mulighet til å oppnå finansiering fra NFR. Langtidsbudsjettet legger opp til en årlig avsetning på 25 mill. kroner over SO. Fordelingen har vært noe høyere de siste årene, noe som har vært mulig på grunn av et høyt avsetningsnivå, forsinkelser i utstyrprosjekter og annet. De siste fire årene er det fordelt til sammen drøyt 123 mill. kroner, slik tabellen nedenfor viser. I tillegg er det satt av 4 mill. per år til investering i og oppgradering av tungregneanlegget (NOTUR), slik at de samlede tildelingene over RSO i 2007–2010 er på om lag 140 mill. kroner.

Utstyrsanskaffelser er ofte kompliserte prosesser som involverer internasjonale anbudskonkurranser, forhandlinger og lang produksjonstid. NTNU arbeider hele tiden med å

øke kvaliteten og effektiviteten i søknadsprosedyrer og prosjekter. Alle fakulteter har nå strategiske utstyrsplaner som skal oppdateres jevnlig og som danner grunnlag for søknader. Oppfølgingen av de enkelte prosjektene er også tettere enn tidligere, men fortsatt er det en utfordring å omsette midlene raskt nok. NTNU bør derfor også i de nærmeste årene kunne tildele midler ut over den årlige rammen på 25 mill. Etterslepet er fortsatt stort, både når det gjelder behovet for oppgradering av vitenskapelig utstyr og gjennomføringen av utstyrsprosjekter.

Tabell 1: Vitenskapelig utstyr – samlet fordeling 2007–2010 (5 tildelingsrunder) *)

	2007-2010	
Enhet	Sum	Andel
AB	3 349 000	2,7 %
DMF	18 767 000	15,2 %
HF	8 186 000	6,6 %
IME	24 100 000	19,5 %
IVT	29 310 000	23,7 %
NT	25 545 000	20,7 %
SVT	9 330 000	7,6 %
VM	4 891 000	4,0 %
NanoLab	4 000 000	3,2 %
Total	123 478 000	100,0 %

*) Omfatter ikke 4 mill. kroner/år avsatt til NOTUR.

Rekrutteringsstillinger:

Kunnskapsdepartementet (KD) har nå fastsatt måltall ikke bare for stipendiatstillinger, men også for antall postdoktorstillinger som universitetet skal finansiere over grunnbevilgningen. For å oppfylle måltallene, legges det til grunn at fakultetene opprettholder sine RD-finansierte stillinger. Over SO-midlene ble det fordelt 105 stipendiatstillinger og 30 postdoktorstillinger i 2010. 2/3 ble fordelt direkte til fakultetene, mens den resterende delen gikk til strategiske satsninger. Disse stillingene går selvfølgelig også til fagmiljøene, men da etter andre kriterier for tildeling. Typisk for disse stillingene er oppfylling av NTNUs egenandeler i forbindelse med etablering av SFF/SFI og FME sentra og oppstart av nye tverrfaglige aktiviteter initiert av satsningsområdene.

Kavli- instituttet:

NTNU ble i september 2006 invitert av Kavli Foundation (KF) til å fremme en søknad om opprettelse av et Kavliinstitutt (KI). I invitasjonen ble det forutsatt at enheten skulle representere en videreføring og utvidelse av det vitenskapelige arbeidet utført av professorene Moser ved Centre for the Biology of Memory (CBM). Som respons på invitasjonen fra KF sendte rektor en omfattende søknad 20.12.06. Søknaden ble positivt mottatt og en rammeavtale mellom NTNU og Kavli Foundation ble undertegnet 14.08.2007.

Denne avtalen forutsetter at Kavli Foundation, KD og NTNU hver skal støtte Kavliinstituttet med \$ 375 000, til sammen \$ 1,125 mill. Hver av partenes årlige andel utgjør i overkant av 2 mill kr.

KD ga i brev av 02.07.2007 tilsagn om at NTNUs ramme blir utvidet med kr 2,29 mill, og at tilskuddet vil bli inflasjonsregulert. KD forutsetter at NTNU innenfor sitt ordinære budsjett dekker sin andel.

KFs bidrag kommer i form av avkastning fra et fond som skal forvaltes av NTNU innenfor rammen av en stiftelse. Fondet skal bygges opp til \$ 7,5 mill i løpet av 6 år med årlige innbetalinger på \$ 1,250 mill. 5 % av avkastningen, dvs \$ 375 000, går hvert år til driften av Kavliinstituttet. Overskytende avkastning legges til grunnkapitalen; dels for å møte inflasjon, dels for å utvide fondet. KFs bidrag er – i alle fall innledningsvis – tenkt å dekke laboratorie-kostnader, stipend, post doktorer og utvekslings- og gjesteforskerprogram.

Internasjonal handlingsplan:

Etter diskusjoner i Styret og innspill fra Dekanmøtet, fakultetene og Studenttinget, samt diskusjoner i rektoratet og i internasjonal matrise, ble det høsten 2008 vedtatt å ikke utvikle en ny internasjonal strategi for NTNU. Konklusjonen ble at det skulle etableres en internasjonal handlingsplan for 2009 innenfor rammene av *NTNU 2020 Internasjonalt fremragende* der enkelte utvalgte og konkrete områder skulle prioriteres. Denne handlingsplanen ble vedtatt at Styret xx og finnes i sin helhet i S-sak 11/09.

Aktiviter	Budsjett 2009	Kommentar
EU-forskning	9,5 mill	Se egen handlingsplan. Finansiering gjennom RBO fra KD.
Mottaksapparat	1 mill	
Internasjonalisering av ph.d.	-	Fra 2010.
Felles utdanningsprogrammer	0,5 mill	Fra strategisk utdanningspott.
Integrerte masterprogrammer	0,5 mill	Fra strategisk utdanningspott.
Utviklingsforskning	1,5 mill	PRODECs rammebevilgning.
Scholars at Risk	-	
Internasjonal uke	-	2011
Totalt	13 mill	

En samlet handlingsplan for internasjonalisering ble ikke videreført for inneværende år. Imidlertid er internasjonalisering prioritert i NTNUs budsjett, bl a gjennom Handlingsplan for EU-forskning for 2010 (O-sak 2/10) som den største budsjettposten med 6 millioner kroner, og NTNUs Kina-delegasjon i mai/juni 2010 med et budsjett på 2 millioner kroner. For perioden 2011 - 2013 vil igjen en samlet plan for internasjonalisering bli etablert. Denne vil bli lagt fram for Styret i høsten 2010.

Tematiske satsningsområder:

Satsingsområdene disponerer i dag følgende øremerkede ressurser over SO budsjettet:

- 15 mill kr, fordelt med ca 2,5 mill kr/år til hvert område. Midlene dekker lønnsutgifter til daglig leder og koordinator og noen såkornmidler
- Øremerkede stipendiat- og post doc-stillinger (2-3 stillinger/år).

De største ressursene kommer likevel fra instituttene ved at deres vitenskapelig tilsatte knytter sin forskning til områdenes tematikk og engasjerer seg i områdenes arbeid. Dessuten har enkelte områder god tilgang på eksterne midler.

SFF (Sentra for fremragende forskning), SFI (Sentra for forskningsdrevet innovasjon) og FME (Forskningssentre for miljøvennlig energi).

Da Forskningsrådet lyste ut de første SFF i 2003 ble NTNU vertskap for 3 av 13 sentre (CBM¹, CeSOS², Q2S³). NTNU er i tillegg deltager i 2 andre SFF (Centre for the Study of Civil War (CSCW) og International Centre for Geohazards (ICG)). SFF har finansiering i en 10-års periode (2003-2012) fra Forskningsrådet i størrelsesorden 10 mill/år. Forskningsrådet forutsetter i tillegg at vertsinstitusjonen og eventuelle konsortiedeltakere bidrar med egne ressurser. Egenandelen kan bestå av kontantbidrag, innsats av personell som styres av senteret og/eller nødvendig infrastruktur. Forskningsrådet forutsetter at vertsinstitusjonen og eventuelle andre konsortiedeltakere dekker kostnadene knyttet til lokaler, lys, varme og annen infrastruktur for senteret, og at vitenskapelig utstyr i rimelig utstrekning stilles til disposisjon. For NTNUs SFF er gjeldende praksis at rektor bevilger strategiske midler tilsvarende 1,67 mill/år i tillegg til stipendiat- og post doktor stillinger. Vertsfakultetene og instituttene dekker de øvrige utgiftene. I de SFF hvor NTNU er en forskningspartner bidrar rektor med 1 stipendiatstilling i hele perioden. Situasjonen for NTNUs tre SFF er at Forskningsrådets finansiering går ut i 2012. For det enkelte senter betyr dette at de mister ca 10 millioner i året fra Forskningsrådet i tillegg til SO støtten på 1,6 mill/år og stipendiater fra NTNU.

Ved andre gangs utlysning av denne ordningen (2007) fikk NTNU dessverre ingen nye SFF. I lys av vår strategiplan og ambisjonen om å bli internasjonalt ledende på flere områder enn vi er i dag, er det viktig å støtte opp under de miljøene som har potensial til å innta slike posisjoner. Våre SFF-finalister (2007) fikk derfor NOK 750.000 og to stipendiatstillinger hver i budsjettåret 2007 fra rektor. I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2008 ble det besluttet å videreføre støtten på NOK 750.000/år for perioden 2008-2011. Forskningsrådet har signalisert at det vil komme en ny SFF utlysning ved årsskiftet 2010/2011 slik at nye SFF blir operative når de første 13 sentrene fases ut. Det er åpnet for at det kan søkes med utgangspunkt i en eksisterende SFF, men Forskningsrådet vil stille tydelige krav om fornyelse.

---

¹ Centre for the Biology of Memory

² Centre for Ships and Ocean Structure

³ Centre for Quantifiable Quality of Service

NTNU og SINTEF kom godt ut av Forskningsrådets første SFI utlysning (2007). NTNU er i dag vertskap for 3 SFI (MI-Lab⁴, IO-senteret⁵ og SIM-Lab⁶) og deltar i hele 11 av 14 SFI. SFI-bevilgningen er i størrelsesorden lik den for SFFene dvs. Forskningsrådets andel er ca 10 mill/år i 8 år. Finansieringen av det enkelte senter er et felles ansvar for Forskningsrådet, vertsinstitusjonen og øvrige partnere. Partnerne og vertsinstitusjonen må til sammen bidra med minst 50 % av senterets årlige budsjett, og bidraget fra bedriftspartnere må utgjøre minst 25 % av budsjettet. Vertsinstitusjonens bidrag kan gis i form av lokaler, utstyr, personell og strategiske midler. Partnerne kan bidra med budsjettmidler eller egeninnsats. Egeninnsatsen må være i form av deltakelse i forskningsprosjekter i senteret. For SFI er gjeldende praksis at rektor bevilger strategiske midler tilsvarende 1 mill/år i tillegg til stipendiat- og postdoktorstillinger. Vertsfakultetene og instituttene dekker de øvrige utgiftene. De SFI hvor NTNU er en forskningspartner mottar 2 stipendiatstillinger over SO-midler for hele perioden. For NTNUs tre SFI går Forskningsrådets finansiering ut i 2014. Forskningsrådet lyste ut nye SFI med søknadsfrist 21. april 2010. NTNU sto da som vertsinstitusjon for 7 søknader og som forskningsutøvende partner i 11 søknader. Rektor har i denne søknadsrunden gitt tilsagn på strategiske midler i samme størrelsesorden som i 2007 (1 mill/år) for de sentrene hvor NTNU er vertsinstitusjon. Forskningsrådet vil finansiere seks til åtte sentre.

Forskningsrådet etablerte i 2009 åtte Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME) hvor SFI-modellen benyttes. Disse sentrene ble etablert som et ledd i økt satsing på FoU innenfor miljøvennlig energi. Hvert senter har en årlig bevilgning fra Forskningsrådet på 10-20 mill. kroner. Forskningsrådets bevilgning til senteret kan maksimalt utgjøre 50 prosent av senterets samlede budsjett. Bedriftspartnerne skal normalt bidra med minst 50 prosent av Forskningsrådets bevilgning. Sammen med SINTEF er NTNU involvert i 6 av 8 slike nasjonale sentra. Av disse er NTNU vertskap for en FME (Zero Emission Buildings (ZEB)). For FME er gjeldende praksis at rektor bevilger strategiske midler tilsvarende 0,5 mill/år i tillegg til stipendiat- og postdoktorstillinger. Vertsfakultetene og instituttene dekker de øvrige utgiftene. I de FME hvor NTNU er en forskningspartner bidrar rektor med 1 stipendiatstilling i hele perioden.

CenSES (Centre for sustainable energy studies) ble etablert som et nasjonalt senter selv om det ikke oppnådde FME-status. CenSES er et virtuelt forskningscenter som legger vekt på studier og beslutningstøtte som fremmer et nytt bærekraftig energisystem. CenSES integrerer innsikt fra energiøkonomi, energisystemanalyse, statsvitenskap, sosiologi, innovasjonsstudier, teknologi- og vitenskapsstudier. Hovedmålet er å bedre beslutningsunderlaget for framtidens energistrategi, på bruker – og systemnivå, for beslutningstakere både i industrien og det offentlige. NTNU, som koordinator, sa seg under etableringen villig til å bidra med 0,5 mill årlig i fire år dvs. samme beløp som ble gitt til FME koordinert av NTNU.

---

⁴ Medical imaging Laboratory for Innovative Future Healthcare

⁵ Centre for Integrated Operations in the Petroleum Industry

⁶ Structural Impact Laboratory

	Vertsfakultet	Siste finansieringsår	SO/år
SFF (3 stk)	DMF, IME, IVT	2012	5,0
SFF-finalister (4 stk)	DMF, NT	2011	3,0
SFI (3 stk)	DMF, IVT	2014	3,0
FME (1 stk)	AB	2017	0,5
CENSES	HF	2013	
Totalt			11,5

FUGE (Funksjonell genomforskning)

FUGE (2002-2011) er et av Norges forskningsråds syv Store programmer som er opprettet for å bidra til strategisk, langsiktig kunnskapsutvikling og innovasjon innen bioteknologi. Et viktig virkemiddel i programmet er samarbeid om nasjonale infrastruktureressurser. Det er i dag 10 nasjonale teknologiplattformer med deltakelse fra 25 forskningsmiljøer ved 6 universiteter og 3 helseforetak.

FUGE-plattformene ved NTNU får til sammen 10 mill årlig fra NFR tom. 2011. I tillegg gir NTNU SO-midler til drift/teknisk personale på 7 mill årlig. NFR ønsker at vertsinstitusjonene (herunder også NTNU) tar over driften av teknologiplattformene og ivaretar det nasjonale ansvaret når FUGE-programmet avsluttes i 2011. Utstyr av denne typen utdateres raskt, og det er en utfordring å finansiere oppdatering av utstyret og å kunne tilby nasjonale drifts- og servicetjenester. De fleste av plattformene ved NTNU er organisatorisk knyttet til et enkelt institutt (Institutt for kreftforskning og molekylærmedisin) ved DMF.

HUNT (Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag)

Det er 26 år siden den første store Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) startet. HUNT er i dag en av verdens største helseundersøkelser. Totalbudsjettet for 2010 utgjør om lag 24 mill (eks øremerkede prosjektbevilgninger tilknyttet forskningsprosjekter innenfor diabetes og demensforskning). Av dette utgjør lønnsbudsjettet 14 mill og driftsbudsjettet 10 mill. Av HUNTs totale driftsbudsjettet (10 mill) utgjør husleie for biobankbygget 36 %, dvs. 4 mill. I tillegg er ca 4 mill av driftsbudsjettet knyttet til serviceavtaler for teknisk utstyr og faste driftskostnader ved biobanken. Husleiekostnader for biobankbygget er beregnet til å utgjøre 4,0 mill for 2010. Etter at det nye biobankbygget ble tatt i bruk har husleien vært dekket av bevilgningene til HUNT3. Nå er utfordringen er å finne en langsiktig finansiering av husleiekostnadene. DMF har fått innvilget 3,0 mill SO midler i 2009 og 3,0 mill i 2010 til dekning av en del av husleien.

Nano Lab

I S-sak 30/05 besluttet styret ved NTNU å etablere laboratorieinfrastruktur for eksperimentell Nanoteknologisk forskning. NTNU NanoLab (infrastruktursatsningen) skulle finansieres med inntil kr 145 mill.

Satsingen skulle omfatte etablering av nanoteknologisk laboratorium, utvikling av faglig samarbeid mellom aktuelle fagmiljøer (bl.a. materialteknologi, medisinsk teknologi, fysikk, kjemi, biologi og elektronikk) og faglig kompetanseoppbygging

Driften av NTNU NanoLab realbudsjetteres i dag over SO-midlene. Rammen gir rom for 3 professorer/ førsteamanuenser, 5 stipendiater, koordinator og frikjøp av daglig leder. SO midlene dekker også basiskostnader til drift og vedlikehold. Det er forutsatt at laben ikke skal betale husleie. På den andre siden forventes det at laben skaffer eksterne midler for å delfinansiere lønn, drift og investeringer. De samlede investeringer til utbygging av og utstyrsanskaffelser i laben er beregnet til godt over 250 mill kr. Så langt er denne utgiften dekket innenfor NTNUs budsjett. Det søkes årlig om midler over statsbudsjettet utenfor rammen uten at vi så langt har fått gjennomslag. SO-midler til drift blir gitt tom. 2010.

NTNU Nanolab skal i løpet av 2010 utvikle en modell for videre finansiering av den løpende driften. Vertsdekanen har ansvaret for å forankre modellen i de deltakende fakulteter, og i rektoratet. Prosjektspesifikke driftsutgifter kan belastes interne brukere gjennom internfakturering eller ved at brukerne gir et årlig tilskudd basert på erfaring og forventet bruk. Generelle driftsutgifter dekkes inn gjennom å belaste brukerne med leiestedskostnader. Prisingen for leiestedsbruk kan være differensiert etter hvordan brukergruppene bidrar til driften. Eksterne brukere faktureres de totale utgifter inkl overhead. I prisingen skal det tas hensyn til evt. driftstilskudd fra nasjonale kilder for å tilby NTNU Nanolab som en nasjonal infrastruktur. I denne sammenheng må det også avtales hvordan avskrivning av forskningsinfrastrukturen skal håndteres.

BVV / NOTUR (Beregningsvitenskap og visualisering / Norsk tungregnesenter)

BVV og NOTUR er to av virkemidlene NTNU har tatt i bruk for å ivareta NTNUs interesser innen tungregning (High Performance Computing). Begge har så langt blitt finansiert av SO-midler.

- BVV er et forskningsprogram i det tematiske området IKT som skal ivareta det vitenskapelige arbeidet på NTNU innen HPC (High Performance Computing), spesielt at det er en rimelig ballanse mellomkompetanseområdene i datateknikk og i numerikk og de mange brukermiljøene på NTNU. BVV gir råd om hvilke regneressurser NTNU bør disponere og hvordan de skal anvendes.
- NOTUR er et prosjekt i Norges forskningsråd administrert av UNINETT Sigma som ivaretar det nasjonale samarbeidet innen HPC. NTNUs tungregneanlegg (for tiden kalt njord) er en ressurs i den nasjonale infrastrukturen, men NTNUs brukere har også tilgang til andre regneanlegg gjennom NOTUR.

Det blir gitt SO-midler til både BVV og NOTUR. BVV får 2 mill årlig og NOTUR får 5,25 mill årlig. NOTUR-bevilgningen gis siste gang i år (2009) mens bevilgning til BVV gis i hele langtidsbudsjettperioden.

Øvrige virkemidler for å ivareta NTNUs interesser innen HPC er:

- Investeringer i regnearbeid. NTNUs andel i njord var 16 MNOK fordelt med 4 MNOK over 4 år. Norges forskningsråd finansierte 15 MNOK i njord. Det er foreløpig avsatt 4 MNOK årlig framover for å opprettholde nivået i NTNUs investeringer. NTNUs finansiering og avsetning er belastet tungt vitenskapelig utstyr.
- Investeringer i strømforsyning, kjøling, maskinrom og annen infrastruktur. Investeringene etter anskaffelsen av njord har vært nesten 30 MNOK. Dette har vært ivaretatt av NTNU IT og finansiert med ekstraordinære bevilgninger. NTNU har moderne og miljøvennlig (grønn IKT) infrastruktur.
- Vitenskapelig personale, stipendiater og forskningsprosjekt. Flere vitenskapelig tilsatte ved IDI og IMF og deres stipendiater og studenter er en del av NTNUs ressurser som fagmiljø kan anvende/samarbeide med for å anvende HPC på best mulig måte i sin forskning.
- Driftspersonell og kostnader ved NTNU IT. To stillinger finansieres over BVV sin budsjett.
- NTNU IT har også direkte bevilgninger til HPC.

Gassteknisk senter (GTS)

”Gassteknisk Senter NTNU-SINTEF” ble etablert i 2003 i første rekke for å synliggjøre vår betydelige virksomhet for samarbeidspartnere både nasjonalt og internasjonalt, dernest for å øke og utvikle virksomheten gjennom et målrettet samarbeid. Gassteknisk senter (GTS) er en viktig del av NTNUs satsningsområde Energi og petroleum – Ressurser og miljø. GTS er organisert som et virtuelt senter med to ledere (hhv. fra NTNU og SINTEF) med supportfunksjoner (økonomi, faglige og sekretær) som er forankret i de to organisasjonenes egne administrative systemer. GTS baseres på en samarbeidsavtale mellom partene NTNU, SINTEF og Statoil. GTS har basisfinansiering fra hhv. NTNU, SINTEF og Statoil (strategisk partner). NTNU bidrar med 1,5 millioner kroner pr år, SINTEF bidrar med tilsvarende beløp og Statoil bidrar med 3,0 millioner kroner pr år. Midlene fra Statoil kommer fra samarbeidsavtalen NTNU og Statoil har inngått om kompetanseutvikling (totalt omfang 10 millioner kr pr år).

NTNUs andel på 1,5 mill/år dekkes i dag over SO-budsjettet. Gjeldende 5-års avtale gjelder tom 2012.

REVITA

Revitaprojektet ble etablert høsten 2006 som en oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse om bevaring og sikring av samlingene ved statlige museer (Dokument 3:9 2002-2003). Etter en foreløpig kartlegging av situasjonen for de vitenskapelige samlingene ved

Vitenskapsmuseet i 2003-2004 ble det utarbeidet en plan for et grundig og langsiktig prosjekt for en revitalisering av samlingene ved museet, Revita-prosjektet – Vitenskapsmuseets 10-årige plan for sikring, bevaring og tilgjengeliggjøring av de vitenskapelige samlingene. Denne planen ble deretter behandlet av Vitenskapsmuseets styre 6. desember 2004 og av NTNUs styre 26. april 2005. Prosjektplanen ble revidert i 2009.

Prosjektet gjennomføres i perioden 2006 til 2015. Den opprinnelige kostnadsrammen per 2004 var på NOK 154 810 342,- og hadde et beregnet omfang på 3 287 månedsværk. Overslag over behovet for ekstra arbeidsinnsats er revidert i 2009. De nye overslagene er økt betraktelig og er på totalt 3 190 månedsværk for den gjenværende del av prosjektperioden (2009 – 2015). Kostnadene er tenkt dekket inn gjennom basisbevilgninger fra NTNU, bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og egeninnsats fra Vitenskapsmuseets fagseksjoner.

Nyskaping/næringsutvikling:

Midlene brukes hovedsaklig på tiltak/prosjekter som kan øke idetilfanget fra ansatte og studenter, inklusiv holdningsskapende tiltak. Også prosjekter, f. eks studentprosjekter, som kan bidra til økt samarbeid med næringsliv og offentlig virksomhet, har kunne søkt om støtte. Fram til 2010 ble i størrelsesorden halvparten viderefordelt til fakultetene, og da basert på søknader. Resten av støtten har blitt brukt til å støtte f. eks ideer fra Start NTNU. Kriter som er vektlagt ved behandlingen av søknaden fra fakultetene har vært: 1) bidra til å øke tilfanget av gode ideer 2) bidra til å interessen for nyskaping blant ansatte og studenter 3) bidra til et tettere samarbeid med næringsliv eller offentlig virksomhet. For å få tildelt midler, har det vært et krav at fakultetene (eller samarbeidspartner) har stilt til rådighet tilsvarende beløp som det er søkt for. I 2010 har derimot størstedelen av midlene blitt brukt til "sentralt initierte prosjekt" som Global Challenge Forum, Industrial Liaison prosjekt og kvinne-entreprenørsatsing.

TTO:

TTO er NTNUs enhet for kommersialisering av ideer og forskningsresultater som NTNU etter norsk lov eller avtale har eiendomsrett til. TTO skal bidra til at NTNU når sine strategiske mål for nyskaping med vekt på innovasjon og kommersialisering. Samarbeidsavtalen og tjenesteavtalen er de rammeavtaler som på overordnet nivå trekker opp rammene for samarbeidet. Gjeldende samarbeidsavtale med NTNU Technology Transfer AS for perioden 2008-2012 ble godkjent av Styret i 2007 (S-sak 59/07). Tjenesteavtalen fastsetter innhold, omfang, betingelser og forventede leveranser vedrørende NTNUs kjøp av tjenester fra TTO i 2010. Leveransene forutsettes gjennomført innenfor en ramme på til sammen 5 millioner pr år.

Utdanningsstrategiske tiltak:

SO-midler til kompetanseheving (stud.ass.) i utvikling av læringsmiljø, omstilling ved lærerutdanning og utvikling av entrepenørskap (Idéportalen). På den administrative siden benyttes SO-midler primært opp mot rekruttering. Aktiviteter som støttes udanningsmesser og skolebesøk i tillegg til markedsføring, kommunikasjon og studiemagasin (hovedkatalog).